

Handläggare
Mikael Ranhagen
08-508 26 390**Till**
Trafiknämnden
2021-05-27

Samverkansavtal avseende Trafik Stockholm. Förnyelse av avtal

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden hemställer till kommunfullmäktige att besluta om att godkänna Samverkansavtal Trafik Stockholm.
2. Trafiknämnden hemställer till kommunfullmäktige att ge trafiknämnden i uppdrag att under avtalets löptid besluta om att ingå nya, uppdaterade eller ändrade underavtal till Samverkansavtal Trafik Stockholm.
3. Trafiknämnden justerar ärendet omedelbart.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefMattias Lundberg
Avdelningschef

Sammanfattning

I början av år 2000 träffade Vägverket Region Stockholm och kommunfullmäktige i Stockholms stad ett avtal avseende gemensam vägtrafikledningscentral benämnd Trafik Stockholm. Efter Vägverket Region Stockholms upphörande har Trafikverket iklätt sig samma skyldigheter och rättigheter i förhållande till gällande avtal inom Trafik Stockholm. Genom åren har ett antal avtal skrivits mellan parterna för att t.ex. reglera tillkommande verksamhet eller förtydliga juridiska aspekter. Syftet med avtalen har varit att i Stockholmsregionen förbättra trafikens framkomlighet, öka trafiksäkerheten och minska trafikens miljöpåverkan. Samarbetet har fungerat väl och nu har ett nytt avtal

tagits fram i syfte att utveckla verksamheten och på samma gång korrigerar regleringar i tidigare avtal som inte längre är aktuella för verksamheten.

Kontoret ser positivt på det fortsatta samarbetet och bedömer att nyttan av stadens deltagande i Trafik Stockholm är större än kostnaden. Grundprincipen i avtalet är att var part som ingår i samarbetet ska bära sina egna kostnader samt att gemensamma kostnader ska fördelas i proportion till det totala utnyttjandet. En för staden viktig utgångspunkt är att nya behov kopplade till ny eller ombyggd väginfrastruktur helt ska finansieras av väghållaren för den aktuella infrastrukturen. Det gäller exempelvis samtliga kostnader, både drift och investering, till följd av Förbifart Stockholm.

När den organisation som beskrivs av Samverkansavtal Trafik Stockholm är på plats ska även befintliga underavtal samt verksamhetsplan och verksamhetsbeskrivning arbetas om.

Bakgrund

I början av år 2000 träffade Vägverket Region Stockholm och Stockholms stad ett avtal avseende gemensam vägtrafikledningscentral benämnd Trafik Stockholm. Vägverket upphörde som egen myndighet genom bildandet av Trafikverket den 1 april 2010. Trafikverket har därefter iklätt sig samma skyldigheter och rättigheter som Vägverket Region Stockholm i förhållande till gällande avtal inom Trafik Stockholm.

Genom åren har ett antal avtal skrivits mellan parterna för att t.ex. reglera tillkommande verksamhet eller förtydliga juridiska aspekter. De då rådande avtalen har löpande förlängts fram till 2013 då *Genomförandeavtal avseende Nya Trafik Stockholm – ett breddat partsgemensamt trafiksamarbete i Stockholm*, beslutades i kommunfullmäktige och trädde i kraft (2013-10-04). Syftet med avtalen har varit att i Stockholmsregionen förbättra trafikens framkomlighet, öka trafiksäkerheten och minska trafikens miljöpåverkan.

Parterna har funnit att såväl samarbetet som verksamheten vid Trafik Stockholm har fungerat väl, varför parterna avser att såväl fortsätta samarbetet som att fortsätta utveckla verksamheten för att stärka de regionala trafiksystemens funktionalitet. Det finns dock ett behov av att göra om avtalet eftersom det avtal som trädde i kraft 2013 på flera punkter har blivit inaktuellt. Förutsättningar har förändrats, t.ex. regleras de gamla flyttplanerna till

Lindhagensgatan, vilket inte längre är aktuellt eftersom verksamheten nu bedrivs från Runda huset vid Kungsbron.

Den 25 mars 2019 sade Stockholms stad upp *Genomförandeavtal avseende Nya trafik Stockholm – ett breddat partsgemensamt trafiksamarbete i Stockholm* för omförhandling. Eftersom förhandlingen inte slutfördes inom uppsägningstiden på 12 månader kom parterna överens om att tillfälligt förlänga samarbetet på samma villkor som det tidigare avtalet genom ett tilläggsavtal, till dess att ett nytt avtal tecknats mellan parterna. Nu är förhandlingarna klara och ett nytt avtal har tagits fram för den fortsatta verksamheten vid Trafik Stockholm. Avtalet beskrivs i detta ärende och bifogas i bilaga 1.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts tillsammans med Trafikverket. Samråd har skett med stadsledningskontoret.

Trafik Stockholm

Verksamheten

Stockholmsregionens transportsystem förvaltas av flera olika myndigheter och kommuner. Trafikverket, regionens trafikförvaltning och Stockholms stad är de viktigaste, men även andra kommuner såsom Nacka och Solna är väghållare för leder som har regional betydelse. För trafikanter är uppdelningen av ansvaret mellan olika väghållare tämligen ointressant. Det som efterfrågas är ett sammanhängande välfungerande system som ger pålitliga och förutsägbara vardagsresor och det kräver ett samarbete som ger möjlighet till information och omläggning av resor vid trafikpåverkande händelser. Detta blir allt viktigare i den snabbt växande Stockholmsregionen. Trycket på transportsystemet ökar och dessutom pågår många stora infrastrukturbyggen som påverkar framkomligheten. Till detta tillkommer att den befintliga infrastrukturen är åldrad vilket gör det nödvändigt med omfattande underhålls- och renoveringsarbeten.

Trafik Stockholm är ett viktigt verktyg för att skapa samhällsnytta och bidra till en långsiktigt hållbar utveckling av transportsystemet i Stockholm. Verksamheten syftar till att förenkla trafikantens vardag genom att öka pålitligheten i transportsystemet och att bidra till ett resande som är så störningsfritt som möjligt. Målet för verksamheten är att öka framkomligheten i regionen, bl.a. genom vägassistansfordon som åker ut till olycksplatser för att hjälpa räddningstjänst och polis med framkomligheten, genom att publicera aktuell och kvalitetssäkrad information om akuta och

planerade störningar med stor trafikpåverkan samt att analysera trafik och ta fram åtgärdsplaner för att säkerställa pålitliga restider på definierade stråk. Trafik Stockholm har även en viktig roll i övervakningen av komplexa anläggningar som t.ex. Södra Länken.

Trafik Stockholms verksamhet ska:

- Geografiskt omfatta kommuner med stort pendlingsutbyte med Stockholm, med fokus på det vägnät som är relevant för regional pendling och godstransporter inom definierat område och där Parterna är väghållare eller där särskilt avtal finns.
- Arbeta trafikslagsövergripande i enlighet med Parternas uppdrag.
- Kontinuerligt bevaka och analysera trafiksituationen och intressenters förväntningar på verksamheten.

Samverkansavtal Trafik Stockholm

I det nya avtalet, som bifogas i bilaga 1, har förutsättningar som inte längre är aktuella för verksamheten, liksom skrivningar som riskerar att skapa ökade kostnader för staden, arbetats om. Avsikten med avtalet är även att det enklare ska kunna anpassas efter succesivt förändrade förutsättningar. Avtalet hänvisar på flera punkter till verksamhetens verksamhetsplan och verksamhetsbeskrivning som kommer arbetas om årligen respektive vid behov. Utöver dessa förändringar syftar det nya avtalet också till att utveckla arbetet inom Trafik Stockholm och bl.a. har fyra prioriterade verksamhetsgrenar lyfts fram som ska beskriva inriktningen för verksamheten:

- Trafikledning och operativ analys
- Anläggningsövervakning
- Störningshantering, inklusive vägassistans
- Störningsinformation, inklusive Trafiken.nu

En samverkanskoordinator har rekryterats som nu leder samordningen mellan verksamhetsgrenarna. Bland samverkanskoordinators uppgifter ingår även ansvar för sammanställningen av Trafik Stockholms verksamhetsbeskrivning, verksamhetsplan och förslag till budget. Syftet med verksamhetsbeskrivningen är att vara ett styrande dokument som beskriver den samlade verksamheten inom Trafik Stockholm, såsom roller, ansvar, funktioner och leveranser. Dokumentet finns till för att skapa samsyn och tydliggöra förutsättningar för verksamheten. Verksamhetsplan med tillhörande budget tas fram inför varje verksamhetsår och ger planeringsförutsättningar för verksamheten inom Trafik Stockholm för innevarande treårsperiod samt budget

för kommande verksamhetsår. Till detta ärende bifogas en verksamhetsplan (bilaga 2) och en verksamhetsbeskrivning (bilaga 3). Det är planerat att dessa dokument ska uppdateras ytterligare så snart samverkansavtalet har signerats och den organisation som beskrivs i avtalet är igång.

Till Samverkansavtal Trafik Stockholm knyts även flera underliggande avtal som bifogas till detta ärende. Underavtalen reglerar utförande av vägassistans och störningshantering, störningsinformation samt nyttjanderätt av system. Samtliga underavtal är signerade och gällande sedan tidigare. I dagsläget har inga ändringar gjorts i underavtalen, men avsikten är att de ska arbetas om så snart den nya organisationen är på plats. Till avtalet bifogas även påhångsavtal och nyttjanderättsavtal för Nacka kommun. Även dessa är gällande sedan tidigare.

Ekonomi

Kontoret ser positivt på det fortsatta samarbetet och bedömer att nyttan av stadens deltagande i Trafik Stockholm är större än kostnaden. Grundprincipen i avtalet är att var part som ingår i samarbetet ska bära sina egna kostnader samt att gemensamma kostnader ska fördelas i proportion till det totala utnyttjandet. En för staden viktig utgångspunkt i avtalet är att nya behov kopplade till ny eller ombyggd väginfrastruktur helt ska finansieras av väghållaren för den aktuella infrastrukturen. Det gäller exempelvis samtliga kostnader, både drift och investering, till följd av Förbifart Stockholm.

I samband med fastställande av Verksamhetsplan inkl. budget ska fördelningsnyckel för parternas respektive nyttjande av verksamheten beräknas för kommande verksamhetsår. Budget och kostnadsfördelning mellan Parterna beräknas årsvis och baseras på kalenderår. I budgeten ska det framgå hur kostnaden fördelas mellan Parterna.

I trafikkontorets budget för 2021 för verksamheten inom Trafik Stockholm är fördelningen 75 % Trafikverket och 25 % Stockholms stad. För 2021 ser Trafikkontorets budget ut som följer:

Konto	Budget
Lönekostnader	6 000 000
Lokalhyror för verksamhetslokaler	3 400 000
Miljöel	800 000
IT-kostnader	1 100 000
Vägassistans	7 200 000
Totalt	18 500 000

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret ser positivt på den verksamhet som bedrivs inom Trafik Stockholm. Genom samverkan kan båda parter dela och sprida kunskaper om trafiksystemet inom hela regionen och mer effektivt skapa nytta för stockholmarna samt tillgodose deras behov. En verksamhet som Trafik Stockholm behöver ständigt utvecklas utifrån de behov som finns i transportsystemet och kontoret anser att Samverkansavtal Trafik Stockholm är ett bra steg i den fortsatta utvecklingen. Vidare görs bedömningen att kontoret har stor nytta av tillgången till de system och resurser som tillhandahålls genom samarbetet med Trafikverket och det finns potential för kontoret att framöver nyttja Trafik Stockholm ännu mer än tidigare, bl.a. vad gäller övervakningen av stadens komplexa anläggningar.

Samtidigt är det viktigt att den ekonomiska fördelningen inte blir ofördelaktig för kontoret. Gemensamma kostnader ska fördelas i proportion till det totala utnyttjandet och nya behov kopplade till ny eller ombyggd väginfrastruktur ska helt finansieras av ansvarig vägghållare. Detta innebär att staden inte kommer att behöva ta ökade kostnader till följd av exempelvis Förbifart Stockholm.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår trafikkontoret att trafiknämnden hemställer till kommunfullmäktige att besluta om att godkänna Samverkansavtal Trafik Stockholm samt att trafiknämnden får i uppdrag att under avtalets löptid besluta om att ingå nya, uppdaterade eller ändrade underavtal till Samverkansavtal Trafik Stockholm.

Slut

Bilagor

1. Samverkansavtal avseende Trafik Stockholm. Förnyelse av avtal Bilaga 1 Samverkansavtal Trafik Stockholm
2. Samverkansavtal avseende Trafik Stockholm. Förnyelse av avtal Bilaga 2 Verksamhetsplan Trafik Stockholm 2020-2022

3. Samverkansavtal avseende Trafik Stockholm. Förnyelse av avtal Bilaga 3 Verksamhetsbeskrivning Trafik Stockholm
4. Samverkansavtal avseende Trafik Stockholm. Förnyelse av avtal Bilaga 4 Bilaga till verksamhetsbeskrivningen. Anläggningar uppkopplade mot Trafik Stockholm
5. Samverkansavtal avseende Trafik Stockholm. Förnyelse av avtal Bilaga 5 Underavtal A – Ekonomi
6. Samverkansavtal avseende Trafik Stockholm. Förnyelse av avtal Bilaga 6 Underavtal B - Störningshantering inom Stockholms Stad och Stockholms Län
7. Samverkansavtal avseende Trafik Stockholm. Förnyelse av avtal Bilaga 7 Underavtal C - Samverkan kring störningsinformation
8. Samverkansavtal avseende Trafik Stockholm. Förnyelse av avtal Bilaga 8 Underavtal D - Nyttjanderättsavtal avseende Nya Trafik Stockholm
9. Samverkansavtal avseende Trafik Stockholm. Förnyelse av avtal Bilaga 9 Påhångsavtal för Nacka kommun
10. Samverkansavtal avseende Trafik Stockholm. Förnyelse av avtal Bilaga 10 Nyttjanderättsavtal med Nacka kommun